

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Dosar nr. 9916/2/2011

SENTINȚA CIVILĂ NR. 5689

Ședința publică din data de 10 octombrie 2012

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE - **Cosma Carmen Valeria**
GREFIER - **Aliu Cătălina**

Pe rol se află judecarea acțiunii formulate de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** în contradictoriu cu pârâțul **Bulearcă Petre**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător al Securității”.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns reclamantul prin reprezentant, consilier juridic [redacted] cu delegație la dosar, lipsind pârâțul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Nemaifiind alte cereri de formulat, excepții de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fondul cauzei.

Reclamantul prin reprezentant solicită instanței admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și în consecință constatarea calității de lucrător al Securității a pârâtului Bulearcă Petre.

Curtea, în temeiul art. 150 Cod proc. civilă, declară închise dezbaterile și reține cauza spre soluționarea cererii de chemare în judecată.

CURTEA,

Deliberând în condițiile art. 256 Cod proc. civilă, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 21.11.2011, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâțul Bulearcă Petre a solicitat instanței să constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, „prin cererea nr. P4008/08/08.04.2009, adresată Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității de către dl. [redacted] s-a cerut verificarea sub aspectul calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 234580. Susține că în acest dosar informativ, pârâțul a întocmit

documentele care se regăsesc în volumul 2, la filele 62, 98,105,115,129,136,139.

În raport de prevederile art. 1 alin. 7 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări de Legea nr. 293/2008, reclamantul a arătat că a apreciat ca fiind legală solicitarea dl. [REDACTAT], iar în urma verificărilor efectuate prin Direcția Investigații a fost întocmită Nota de constatare nr. DI//1813/30.08.2011, în baza înscrisurilor atașate acțiunii.

În Nota de Constatare s-a menționat că pârâtul Bulearcă Petre născut la data de 06.11.1942 în Băicoi, județul Prahova, fiul lui Constantin și Maria a fost angajat al fostei Securități și a avut gradele de maior (1987,1989) și locotenent colonel (1989) în cadrul Inspectoratului Județean Prahova, Serviciul 1, Biroul 1.

Reclamantul a arătat că, în această calitate, pârâtul a aprobat o serie de măsuri informativ-operative în contextul urmăririi unei persoane semnalate cu „atitudine dușmănoasă la adresa orânduirii socialiste.”

Astfel, pârâtul a dirijat sursele „Roșu” și „Vasile Octavian” cu sarcini diferențiate pentru a stabili dacă persoana urmărită continua „să adopte o atitudine ostilă statului” și care erau „persoanele față de care are manifestări dușmănoase”.

Pârâtul a dispus „identificarea și verificarea tuturor relațiilor semnalate”, dar și interceptarea corespondenței persoanei urmărite.

Reclamantul a arătat că în urma punerii în aplicare a măsurilor dispuse de către pârât, consecința a fost „avertizarea” persoanei urmărite. Acest fapt rezultă din Raportul cu propunere de închidere a mapei de verificare informativă, identificat în dosarul de urmărire al cărui titular era „obiectivul”.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității susține că, măsura avertizării era una dintre cele mai umilitoare pentru demnitatea individului, deoarece presupunea ca, în fața organelor de Securitate și de cele mai multe ori și a organelor de partid sau a colectivului din care făcea parte, persoana urmărită să fie constrânsă a-și recunoaște „faptele” (diverse „manifestări împotriva regimului comunist”) și să se angajeze că nu va mai recurge la astfel de manifestări.

Susține că, pârâtul a aprobat dirijarea unui informator, șofer la Autobaza 6 Călărași -Ploiești, să furnizeze date și informații despre navetiștii pe care îi transporta, „în special a unor persoane cunoscute cu antecedente politice” și avertizate de organele de Securitate.

Menționează Nota de instruire a sursei, datată 15.03.1987, potrivit căreia pârâtul a aprobat culegerea de informații și despre „starea de spirit a populației, audierea și colportarea știrilor transmise de posturi de radio reacționare, comentarii ostile la adresa orânduirii socialiste din țara noastră.”

De asemenea, arată că pârâtul a procedat la dirijarea sursei „Trandafir” pe lângă persoane cunoscute ca fiind descendente „legionare” și pe lângă persoane suspectate de „evaziune”.

Reclamantul a arătat că, raportat la cele menționate anterior, urmărirea de către Securitate a celor care făcuseră parte din fosta Mișcare Legionară, precum și a descendenților acestor persoane, avea absolut aceeași motivație ca și urmărirea foștilor membri ai partidelor istorice democratice. Faptul că și unii și alții erau opozanți ai regimului comunist, neavând nicio relevanță – din perspectiva Securității – dacă ei proveneau din grupări politice cu caracter democratic sau extremist.

Termenul de „element legionar” era folosit deseori și pentru a desemna persoanele care luaseră parte la rezistența armată anticomunistă din primii ani ai instaurării regimului, pe cei care sprijiniseră sau simpatizaseră rezistența, ori pe cei care, în aceeași perioadă, încercaseră constituirea unor organizații anticomuniste.

În probațiunea cazului de față reclamantul menționează „aprobarea”, dată de care pârât, supravegherii prin rețeaua informativă a unui adept al „cultului religios adventist reformist”, semnalat cu „manifestări dușmănoase” împotriva orânduirii socialiste și „activitate clandestină pe linia sectei religioase”.

Față de cele expuse, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a considerat utilă precizarea că definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situația în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, fiind suficiente cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau „drepturi și libertăți fundamentale ale omului”. Din punctul de vedere al legiuitorului este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară.

Dacă un angajat al Securității care, respectând instrucțiunile din acea vreme, ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată precum și de normele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor, în sensul prevederilor OUG nr. 24/2008.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității arată că, așa cum reiese din documentele cuprinse în Nota de constatare amintită anterior, activitatea pârâtului Bulearcă Perte se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În sensul că, activitățile desfășurate de pârât, în calitate de angajat al fostei Securități au îngrădit dreptul la viața privată, prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, dreptul la liberă exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965,

coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pentru aceste motive, consideră asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 293/2008, Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității aprobat prin Hotărârea Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității nr. 2/2008 și art. 112 Cod proc. civilă.

În dovedirea acțiunii Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a depus la dosar înscrisuri.

Pârâțul a depus întâmpinare (fila 59-67) prin care a invocat excepția necompetenței materiale a Curții de Apel București și excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 24/2008 și a Legii nr. 293/2008, iar pe fondul cauzei a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și nelegală.

Pârâțul a arătat că, în calitate de militar și cadru de informații s-a conformat prevederilor Statutului corpului ofițerilor aprobat prin HCM nr. 924/1964 care impunea cadrelor militare să fie loiale și devotate statului român, să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor.

În actele normative care au stat la baza activității informativ – operative nu s-a menționat că scopul acestei activități ar fi fost susținerea puterii totalitare comuniste ci apărarea securității statului.

În legătură cu presupusa încălcare a libertății de exprimare și a libertății de opinie prin monitorizarea informativă și luarea unor măsuri specifice de prevenire și contracarare în cazul delictelor de opinie contrare orânduirii socialiste susține că legislația comunistă limita exercitarea dreptului la liberă exprimare, prin incriminarea propagandei cu caracter fascist și a propagandei împotriva orânduirii socialiste (art. 166 Cod penal) a propagandei naționalist – șovine (art. 317 Cod penal) și a propagandei pentru război (art. 245 Cod penal).

Pârâțul a susținut că, prezența în documentele Securității a unor formulări de genul „comentarii dușmănoase”, „afirmații tendențioase”, „colportarea de zvonuri” nu erau doar niște lejerități lingvistice, ci în acest mod se sugera că informațiile se refereau doar la premise de săvârșire a infracțiunii de propagandă la adresa orânduirii socialiste care puteau fi contracarate nu prin tragere la răspundere penală, ci prin acțiuni specifice de prevenire.

În privința propagandei cu caracter legionar ce era subsumată propagandei cu caracter fascist, susține că documentele de muncă ale securității vorbeau explicit despre acțiuni și activități cu caracter legionar, inclusiv cele de propagandă.

Datorită numeroaselor crime și atentate comise, mișcarea legionară a fost incriminată ca fiind naționalist extremistă nu numai de către regimul socialist ci și de către toate regimurile democratice de până la 1945, iar activitățile legionare și membrii acestei organizații au fost permanent monitorizate de organele de Securitate, indiferent că s-au numit SSI, Siguranță, ori Securitate.

Arată că reclamantul nu a probat că, prin activitatea pe care a desfășurat-o, ar fi suprimat sau îngădit drepturi fundamentale ale vreunei persoane.

La termenul de judecată din 12 septembrie 2012, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția necompetenței materiale a Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale și a trimis excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 24/2008 și a Legii nr. 293/2008 spre competență soluționare Curții Constituționale.

Analizând actele și lucrările din dosar în raport de susținerile părților și de prevederile legale incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat să se constate calitatea pârâtului Bulearcă Petre de lucrător al Securității, în temeiul art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008, modificată și completată prin Legea nr. 293/2008.

Din Nota de constatare întocmită de Direcția de Investigații din cadrul autorității reclamante, înregistrată sub nr. DI/1/1813 din 30.08.2011, rezultă că pârâtul Bulearcă Petre, născut la 06.11.1942 în Băicoi, județul Prahova, fiul lui Constantin și Maria, a fost angajat al fostei Securități din regimul comunist și a deținut, pentru perioadele de referință menționate în acțiune, funcțiile de maior (1987, 1989) și locotenent colonel (1989) în cadrul I.J.S Prahova, Serviciul 1, Biroul 1.

Investigațiile întreprinse de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității au avut la bază cererea nr. P/4008/08/08.04.2009, adresată acestei autorități de petentul [REDACTAT], prin care s-a solicitat verificarea sub aspectul calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 234580.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a constatat că pârâtul Bulearcă Petre a întocmit documentele care se regăsesc în dosarul petentului [REDACTAT], DI nr. I 234580, la filele 62,98,105,115,129,136,139, iar rezultatul verificărilor a dovedit că activitatea pârâtului îndeplinește cerințele art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea de lucrător al Securității, conform accepțiunii dată de acest act normativ.

În sensul că funcțiile deținute de pârât în fosta Securitate se încadrează în sfera funcțiilor enumerate de lege „ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității”.

Legea prevede ca, în această calitate de „ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității” cel chemat în judecată să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei se constată că pârâtul a aprobat o serie de măsuri informativ-operative în sensul dirijării surselor (a unor colaboratori ai Securității) „Roșu” și „Vasile Octavian” cu sarcini diferențiate pentru a stabili dacă persoana urmărită continua să adopte o atitudine ostilă orânduirii comuniste și dacă avea în continuare manifestări dușmănoase și a aprobat interceptarea corespondenței persoanelor urmărite.

Pârâtul nu contestă măsurile dispuse, susținând că acele măsuri trebuiau luate pentru prevenirea sau contracararea săvârșirii unor delikte de opinie incriminate de legislația comunistă.

Se constată că prin măsurile dispuse s-au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale persoanelor urmărite.

Dreptul la viața privată și dreptul la libertatea de exprimare prevăzute de Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice (art. 17 și art. 19) și Constituția României din 1965 (art. 28 și art. 33) sunt drepturi și libertăți fundamentale ale omului de care se bucurau și persoanele urmărite de Securitate, în condițiile în care acele persoane nu erau cercetate penal și nu știau că le era interceptată corespondența.

Încălcarea acestor drepturi prin măsurile dispuse înseamnă fără putință de tăgadă o îngrădire și o suprimare (anulare) a acestor drepturi întrucât secretul corespondenței (de exemplu) nu a mai existat în cazul persoanelor pentru care pârâtul a dispus măsura interceptării corespondenței justificată de măsuri de „prevenire” a unor delikte de opinie.

În speță, pârâtul a aprobat supravegherea prin rețeaua informativă a unui adept al „cultului religios adventist reformist” semnalat cu „manifestări dușmănoase” împotriva orânduirii socialiste și „activitate clandestină pe linia sectei religioase”.

Prin această măsură dispusă de pârât este evidentă îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare, iar apărările pârâtului în sensul că măsurile dispuse aveau o susținere legală ori regulamentară sunt irelevante în raport de prevederile exprese ale OUG nr. 24/2008.

În consecință, pentru considerentele arătate, Curtea va admite acțiunea Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și va constata calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** cu sediul în București, sector 3, str. Matei Basarab, nr. 55-57 în contradictoriu cu pârâtul **Bulearcă Petre** cu domiciliul în Municipiul Ploiești, județul Prahova, _____

Constată calitatea pârâtului de lucrător al Securității.
Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.
Pronunțată în ședința publică, azi, 10 octombrie 2012.

Președinte,
Cosma Carmen Valeria

Grefier,
Aliu Cătălina

Red. Jud. C.C.V. 4 ex.
Tehnored. A.C./ 12 noiembrie 2012

